

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського
Vinnytsia Mykhailo Kotsiubynskyi State Pedagogical University

Міністерство освіти і науки України

**Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського**

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

**Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка**

Університет Григорія Сковороди в Переяславі

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Актуальні проблеми лінгвістики,
перекладознавства, методики навчання іноземних мов
та зарубіжної літератури
в сучасному освітньому просторі»**

22 травня 2026 року

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова оргкомітету:

Замкова Н.Л., в.о. ректора Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, доктор філософських наук, професор.

Заступники голови оргкомітету:

Коломієць А.М., проректор з наукової роботи Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, доктор педагогічних наук, професор;

Ігнатова О.М., декан факультету іноземних мов, доктор педагогічних наук, професор;

Боровська О. О., завідувач кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури, кандидат філологічних наук.

Редакційна колегія:

Матіюк Д. В., доцент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Мельник Т. М., доцент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Петров О.О., доцент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Поселецька К. А., доцент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Сольська Т. М., доцент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Таратута С. Л., доцент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Яцишин О.М., доцент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Баюрко М. Ю., асистент кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури;

Паламарчук Н. О., старший лаборант кафедри германської філології, перекладу та зарубіжної літератури.

Актуальні проблеми лінгвістики, перекладознавства, методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури в сучасному освітньому просторі: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції. Випуск 2 [22 травня 2026 р.]/ гол.ред. О.М.Ігнатова. Вінниця, 2026. 339 с.

Збірник містить матеріали конференції «Актуальні проблеми лінгвістики, перекладознавства, методики навчання іноземних мов та зарубіжної літератури в сучасному освітньому просторі», представлені викладачами та студентами.

Доповіді відображають широкий спектр досліджень у галузі лінгвістики, методики, педагогіки, міжкультурної комунікації та перекладу, практичні доробки учасників конференції.

Відповідальність за зміст викладеного матеріалу несе автор тез та його науковий керівник.

Робочі мови конференції – українська, англійська, німецька

Друкується за ухвалою навчально-методичної комісії факультету іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського (протокол № 9 від 28 травня 2026)

Адреса редакції:

Факультет іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського, вул.Острозького, 32, м.Вінниця, 21100

© Автори статей, 2026.

© Факультет іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені М. Коцюбинського, 2026

Журнал крос-культурної освіти/ Journal of Cross-Cultural Education, 2025. № 5. С. 27-38.

3. Thomas, S., Chie, Q. T., Abraham, M., Jalarajan Raj, S., & Beh, L. S. A qualitative review of literature on peer review of teaching in higher education: An application of the SWOT framework. *Review of Educational Research*, 2014. 84 (1). P.112-159.

Іванишин Наталія

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ

Сучасний освітній простір функціонує в умовах безпрецедентних глобальних викликів, де екологічні, техногенні та воєнні загрози вимагають від фахівців сектору безпеки найвищого рівня міжнародної взаємодії. Для української системи цивільного захисту, яка сьогодні є форпостом ліквідації наслідків збройної агресії та повноцінним учасником Механізму цивільного захисту ЄС (UCPM), володіння іноземною мовою набуло статусу критичної професійної компетенції. У цьому контексті трансформація лінгводидактичних підходів до підготовки майбутніх офіцерів-рятувальників безпосередньо резонує з глобальними Цілями сталого розвитку ООН, зокрема формуванням якісної освіти (Ціль 4) та розбудовою ефективних, підзвітних інституцій на всіх рівнях (Ціль 16). Здатність фахівців до безбар'єрної крос-культурної комунікації в кризових ситуаціях стає фундаментальним інструментом гарантування безпеки суспільства.

Концептуальний зсув у методиці викладання іноземних мов для представників безпекового сектору полягає у відмові від вивчення загальної іноземної мови (General English) на користь жорстко регламентованого підходу «англійська мова для спеціальних цілей» (ESP) [5]. Відповідно до сучасних державних освітніх стандартів [2] та вимог Закону України «Про застосування англійської мови в Україні»

(2024) [1], фокус уваги зміщується на формування здатності працювати з вузькоспеціалізованим іншомовним дискурсом. Йдеться про лінгвістичний аналіз та практичне засвоєння синтаксичних і лексико-семантичних особливостей міжнародних протоколів безпеки (зокрема INSARAG), звітів координаційних центрів (OSOCC) та технічної документації щодо реагування на хімічні, біологічні, радіаційні та ядерні (CBRN) загрози. Використання виключно автентичних матеріалів у навчальному процесі дозволяє здобувачам адаптуватися до реальної мовної картини їхньої майбутньої професійної діяльності [3, с. 179].

Ефективна модернізація вітчизняної лінгводидактичної парадигми неможлива без імплементації передового європейського досвіду. Аналіз освітніх моделей безпекоорієнтованих закладів вищої освіти країн ЄС виявляє стійку тенденцію до глибокої інтеграції мовного та фахового компонентів. Зокрема, Академія внутрішньої безпеки Естонії (EASS) демонструє високі результати завдяки впровадженню методології предметно-мовного інтегрованого навчання (CLIL) та використанню англійської мови як засобу викладання (EMI) [4, с. 133]. Крім того, застосування тандем-методу сприяє подоланню комунікативних бар'єрів у позааудиторному середовищі. Своєю чергою, Головна школа пожежної служби Польщі (SGSP) реалізує інтенсивні ESP-модулі обсягом до 120-240 годин, які повністю побудовані навколо лексики кризового менеджменту, класифікації катастроф та гуманітарної логістики. Такі підходи перетворюють іноземну мову з окремої академічної дисципліни на невіддільний інструмент операційної діяльності.

Одним із найскладніших викликів у професійній підготовці фахівців цивільного захисту є навчання ефективної іншомовної комунікації в умовах високого когнітивного та стресового навантаження. Робота в зонах ураження часто вимагає використання засобів індивідуального захисту, що створює значні акустичні перешкоди. Відповіддю на цей виклик є впровадження інноваційних симуляційних методик. Використання спеціалізованого обладнання, такого як лінгафонні кабінки та навушники, дозволяє імітувати польові умови радіообміну та шумове забруднення. Такі тренінги розвивають у здобувачів навички аудіювання та говоріння в екстремальних ситуаціях,

вчать їх фільтрувати інформаційний шум та безпомилково передавати критично важливі тактичні команди англійською мовою.

Підсумовуючи, трансформація іншомовної підготовки майбутніх фахівців цивільного захисту є багатовимірним процесом, що вимагає синергії сучасних лінгвістичних досліджень та інноваційних методичних рішень. Перехід до навчання на основі автентичного дискурсу (ESP), адаптація європейських моделей (CLIL, EMI) та використання технічних симуляцій дозволяють сформувати фахівця нової генерації. Такий підхід не лише відповідає вимогам часу, але й забезпечує повноцінну інтегрованість українських служб порятунку в глобальному безпековому середовищі, роблячи вагомий внесок у досягнення Цілей сталого розвитку.

Література:

1. Про застосування англійської мови в Україні : Закон України від 04.06.2024 № 3760-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3760-20>
2. Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» для другого (магістерського) рівня вищої освіти : наказ М-ва освіти і науки України від 15.06.2021 № 680.
3. Іванишин Н. Л. Професійна іншомовна підготовка майбутніх фахівців цивільного захисту в країнах Європейського союзу як педагогічна проблема. *Інноваційна педагогіка*. 2023. № 65. С. 178-181. DOI: 10.32782/2663-6085/2023/65.1.37
4. Іванишин Н. Л. Основні напрями освітньої політики Естонії. *Науковий вісник Сіверщини*. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки. 2024. № (1)12. С. 130-140. DOI: 10.32755/sjeducation.2024.01.130
5. Hutchinson T., Waters A. English for Specific Purposes: A learning-centered approach. *Cambridge* : Cambridge University Press, 1987. 183 p.